

Vergaderjaar 2006–2007

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 113

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Crone (PvdA), Schreijer-Pierik (CDA), Vendrik (GroenLinks), Ten Hoopen (CDA), voorzitter, Slob (ChristenUnie), Roland Kortenhorst (CDA), Hessels (CDA), Van Velzen (SP), Aptroot (VVD), Blom (PvdA), Smeets (PvdA), Van Dam (PvdA), Dezentjé Hamming (VVD), Irrgang (SP), ondervoorzitter, Jansen (SP), Biskop (CDA), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Van der Burg (VVD), Tony van Dijk (PVV), Zijlstra (VVD), Besselink (PvdA) en Gesthuizen (SP).

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Kalma (PvdA), Jan Jacob van Dijk (CDA), Duyvendak (GroenLinks), Joldersma (CDA), Cramer (ChristenUnie), Verburg (CDA), Van Hijum (CDA), Ulenbelt (SP), Blok (VVD), Heerts (PvdA), Samsom (PvdA), Roefs (PvdA), Weekers (VVD), Karabulut (SP), Luijben (SP), De Nerée tot Babberich (CDA), Atsma (CDA), Schippers (VVD), Madlener (PVV), Neppéus (VVD), Tichelaar (PvdA) en Gerkens (SP).

² Samenstelling:

Leden: Atsma (CDA), Timmermans (PvdA), Van Bommel (SP), ondervoorzitter, Van der Staaij (SGP), Waalkens (PvdA), voorzitter, Van Baalen (VVD), Ormel (CDA), Wolfsen (PvdA), Spies (CDA), Van Velzen (SP), De Nerée tot Babberich (CDA), Jan Jacob van Dijk (CDA), Dezentjé Hamming (VVD), Irrgang (SP), Donner (CDA), De Roon (PVV), Boekestijn (VVD), Voordewind (ChristenUnie), Ten Broeke (VVD), Peters (GroenLinks), Gill'ard (PvdA), Jasper van Dijk (SP), Thieme (PvdD) en Besselink (PvdA).

Plv. leden: Görüz (CDA), Kuiken (PvdA), De Wit (SP), Van der Vlies (SGP), Heerts (PvdA), Snijder-Hazelhoff (VVD), Haverkamp (CDA), Koenders (PvdA), Ferrier (CDA), Lempens (SP), Jules Kortenhorst (CDA), Jan de Vries (CDA), Teeven (VVD), Roemer (SP), Hessels (CDA), Wilders (PVV), Nicolai (VVD), Huizinga-Heringa (ChristenUnie), Van der Burg (VVD), Duyvendak (GroenLinks), Crone (PvdA), Van Leeuwen (SP), Ouwehand (PvdD), Bussemaker (PvdA).

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 27 december 2006

De vaste commissie voor Economische Zaken¹ en de vaste commissie voor Europese Zaken² hebben op 7 december 2006 overleg gevoerd met minister Wijn van Economische Zaken over:

- **het verslag Raad voor Transport, Telecommunicatie en Energie van 8 juni 2006 te Luxemburg (21 501-33, nr. 105);**
- **de geannoteerde agenda voor de Raad van Transport, Telecommunicatie en Energie van 23 november 2006 (21 501-33, nr. 108);**
- **de geannoteerde agenda voor de Raad van Transport, Telecommunicatie en Energie op 11 en 12 december 2006 (21 501-33, nr. 109).**

Van dit overleg brengen de commissies bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissies

De heer **Van Dijk** (CDA) vindt het van groot belang dat Nederland het heft bij de energieproductie en -distributie zelf in handen kan blijven houden. Daartoe moeten goede afspraken gemaakt worden over taken en verantwoordelijkheden in Europees kader bij zaken als het opstellen van een prioritair interconnectieplan waarin de strategisch belangrijke verbindingen worden aangegeven. Hoe kijkt de minister hier tegenaan?

In de afgelopen periode heeft de CDA-fractie met extra belangstelling gekeken naar de regeldruk en de administratieve lastendruk, zeker met betrekking tot nieuwe Nederlandse en Europese wetgeving. De heer Van Dijk vraagt zich in dit kader af hoe gedetailleerd regelgeving moet zijn met betrekking tot energieverbruik per apparaat in het kader van energie-efficiency. Wellicht moeten deze normen slechts algemeen worden geduid, zodat iedere fabrikant vrij is om zelf invulling te geven aan de gestelde voorwaarden.

De heer Van Dijk is verheugd over het feit dat er schot lijkt te komen in de Europese afspraken op het gebied van bronbeleid en energiebesparing. Hij heeft echter met verbazing kennis genomen van berichtgeving op Energiea Energienieuws dat een Nederlandse ambtenaar zich zou verzetten tegen verplichte doelstellingen per land, omdat het actieplan van Eurocommissaris Piebalgs om een reductie van 20% op energie te realiseren tot 2020 een besparing van van ongeveer 1,6% per jaar moet

opleveren. Deze ambtenaar zou namens Nederland hebben gezegd dat hij bevreesd is dat daartoe al te draconische maatregelen getroffen moeten worden. Klopt dit? Zo ja, namens wie heeft hij dit ingebracht? De Kamer is voorstander van een jaarlijkse energiebesparing van 2%. Wat is dan het probleem van een jaarlijkse energiebesparing van 1,6%?

De CDA-fractie ondersteunt de inbreng van de minister op het punt van internationaal mobiel bellen oftewel roaming, maar waarschuwt ervoor het kind niet met het badwater weg te gooien. Is er nagedacht over de gevolgen van de voorgenomen maatregelen voor bestaande kortingsregelingen, bijvoorbeeld Vodafone Paspoort? Het mag niet zo zijn dat de basisbeltarieven dalen, maar dat de uiteindelijke kosten hoger uitvallen voor de consument.

De heer **Irrgang** (SP) meent dat de EU de aangewezen instantie is om voorstellen te doen met betrekking tot roaming. Op dit vlak werkt marktwerking niet, omdat er geen sprake is van transparantie. Hij plaatst echter vraagtekens bij de rol van Europa met betrekking tot liberalisering van de postmarkt. De post maakt in een aantal Europese landen onderdeel uit van de publieke sector. De interne markt moet niet worden uitgebreid met publieke diensten. Deze richtlijn kan de subsidiariteitstoets dan ook niet doorstaan. Landen moeten zelf kunnen kiezen of zij de postbezorging liberaliseren. Weliswaar is de heer Irrgang te spreken over de in de richtlijn opgenomen klachtenregeling, maar hij is van mening dat Nederland dit aspect ook heel goed zelf kan regelen. Het is bovendien de vraag in hoeverre volledige liberalisering van de postmarkt in het belang van de consument is. Het risico bestaat dat de kleine particulier opdraait voor het voordeel van de grote zakelijke partijen. De gedeeltelijke liberalisering van de Nederlandse postmarkt leidt nu al tot concurrentie op arbeidsvoorwaarden. Een sectorbrede post-cao moet dit in de toekomst voorkomen. De totstandkoming van een dergelijke cao is dan ook niet alleen een zaak voor partijen onderling.

De heer **De Krom** (VVD) ziet een grote en belangrijke rol weggelegd voor Europa in het kader van energiebesparing. Die rol beperkt zich echter tot bronbeleid. Hij is faliekant tegen het opleggen van energiebesparingsnormen door de Europese Commissie, omdat dit een taak is voor de lidstaten zelf. Hij verzoekt de minister dit standpunt ook in Brussel naar voren te brengen.

Met betrekking tot energie moet in Europees kader hard worden gewerkt aan interconnectie, vergroting van de capaciteit en verbetering van de gasmarkt. Wat vindt de minister van de uitspraken van de Commissie over verdere ontvlechting van de energiebedrijven in Europa? De heer De Krom moedigt de minister aan om de Commissie hierin zo veel mogelijk te steunen.

De tarieven voor internationaal mobiel bellen zijn te hoog. Hoewel vaak aan de aanbieders van mobiele telefonie is gevraagd om iets aan de hoge prijzen te doen, heeft dit niet het gewenste resultaat opgeleverd. Uit het oogpunt van consumentenbescherming zal er dus iets moeten gebeuren. Het is echter de vraag welke effecten ingrijpen in de prijzen zal hebben op het investeringsklimaat en innovatie. Hoe kijkt de minister tegen dit dilemma aan? Wellicht is een maatregel voor een beperkte periode een bruikbaar instrument.

De heer **Van Dam** (PvdA) meent dat marktwerking in de sectoren telecommunicatie en post gunstig kan uitpakken voor de consument. Liberalisering moet echter zorgvuldig geschieden. Bovendien moet worden gezorgd voor eerlijke marktwerking. Hiervoor is Europa nodig. Hij juicht de voorstellen van de Commissie om internationale roamingtarieven te beperken dan ook toe. Aanbieders van mobiele telefonie gebruiken internationale beltarieven als melkkoe om scherper te kunnen concurreren op

de thuismarkt. De consument is daarvan de dupe. De voorliggende Europese conceptrichtlijn is een stap in de goede richting, maar biedt nog steeds ruimte om fors hogere tarieven te berekenen voor mobiel bellen in het buitenland. Als wordt gekozen voor één interne Europese markt, ziet de heer Van Dam geen reden om vast te houden aan dergelijke roamingtarieven. Hij vraagt de minister daarom in te zetten op één Europees tarief voor nationaal en internationaal mobiel bellen.

Antwoord van de minister

De **minister** merkt op dat de Commissie heeft meegedeeld de Europese postmarkt per 1 januari 2009 te willen liberaliseren. Hij benadrukt dat er regelgeving blijft bestaan met betrekking tot het leveren van de universele dienst, de basisdienstverlening voor post. Het is echter de vraag of voor de universele dienst voor beperkte tijd moet worden getenderd. Dit lijkt de lijn van de Commissie te zijn. Een andere mogelijkheid is werken met een opzegtermijn, zodat de universele dienst indien gewenst van een andere partij kan worden betrokken. De minister onderschrijft over het algemeen de opvatting dat Nederland niet al te ver voorop moet lopen in Europa en dat Europese richtlijnen zo minimalistisch mogelijk moeten worden geïmplementeerd. Dat neemt niet weg dat het soms lonend kan zijn om wél voorop te lopen. De postmarkt is hiervan een voorbeeld, mits de universele dienst goed is geregeld.

Vooraf de zakelijke markt, die zo'n 92% van de totale postmarkt beslaat, zal voordeel hebben van liberalisering van de postmarkt. Verlaging van de tarieven voor zakelijke post reduceert de kosten voor het bedrijfsleven en zal wellicht tot meer werkgelegenheid leiden. De Commissie heeft echter pas een eerste voorstel gedaan en hierover bestaat verdeeldheid binnen de EU. Nederland is voorstander van liberalisering, omdat dit uiteindelijk in het voordeel van de consument zal zijn. De minister vraagt zich echter af of een klachtenregeling tot in detail op Europees niveau moet worden geregeld. Als voor liberalisering wordt gekozen, moet worden gezorgd voor een zo groot mogelijk level playing field in Europa. Op deze manier wordt voorkomen dat bedrijven in een beschermd land grote winsten maken en vervolgens elders onder de prijs duiken om andere bedrijven uit de markt te drukken. In het geval er door concurrentie een situatie van aanmerkelijke marktmacht ontstaat, kan Nederland terugvallen op de bestaande regelgeving met betrekking tot kartelvorming en misbruik van marktmacht.

De minister herkent de irritatie over de dure tarieven voor internationaal mobiel bellen. Binnen één Europa moet er sprake van uniforme tarieven voor mobiel bellen. Het voorstel van de Commissie op dit vlak verdient derhalve steun. De Commissie sluit hiermee aan bij de wholesaletarieven, maar wil tevens kijken naar de eindgebruikerstarieven. Het is echter de vraag hoe ver de Commissie daarbij moet gaan. Aangezien verschillende netwerken ten behoeve van grensoverschrijdend mobiel bellen aan elkaar gekoppeld moeten zijn, brengt dit wel degelijk extra kosten met zich mee die doorberekend mogen worden in de prijs. Dat betekent dat er gestreefd moet worden naar een redelijke verhouding tussen kosten en tarieven. De minister benadrukt dat de bewijslast inzake de rationaliteit van de kosten bij de sector zelf ligt. De richtlijn moet voldoende flexibel zijn, zodat tariefdifferentiatie mogelijk blijft.

De minister zal de volgende punten met betrekking tot de richtlijn inzake roaming duidelijk markeren in Brussel: ook de gewone consument moet profiteren van lagere tarieven, de richtlijn moet eenvoudig uitvoerbaar en juridisch houdbaar zijn en de richtlijn moet een redelijke winstmarge gunnen aan de telecomaandieners. In de besprekingsronde zal de minister de Commissie vragen of de richtlijn flexibel genoeg is en hoe een ander wordt berekend. Uiteindelijk moet er een dusdanige eenheid op de Europese markt ontstaan dat mobiel bellen overal even duur is. Mocht dat niet

het geval zijn, dan moet de sector aantonen dat hieraan redelijke winstmarges en rationele kostenpatronen ten grondslag liggen. Ook met betrekking tot energie-efficiency hecht de minister sterk aan subsidiariteit. Hij ziet echter een rol voor Europa weggelegd als er sprake is van een interne markt. Dit moet van geval tot geval worden bekeken. Daarom is hij bijvoorbeeld voorstander van Europese minimumnormen voor apparaten en de transportsector, maar voelt hij minder voor Europese normen voor energiebesparing inzake woningen.

De fungerend voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken,
Schreijer-Pierik

De fungerend voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Waalkens

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken,
Tielens-Tripels